

Styrelsens verksamhetsberättelse 2025*

* Verksamhetsberättelsen sträcker sig från årsmötet 28/4 2025 till årsmötet 23/4 2026

Styrelsen för Södra Lagnö Tomtägarförening har under verksamhetsåret 2025 haft 9 protokollförda sammanträden, samt 1 icke protokollfört arbetsmöte.

Föreningens inriktning de senaste åren att komma närmare medlemmarna, genom att flytta mer ansvar och beslut till byalagen fungerar nu riktigt bra. Grunden är naturligtvis att varje byalag har en representant i styrelsen och att kommunikationen fungerar bra i synnerhet med byfogdarna. De flesta ärenden som nu når styrelsen har oftast passerat både byfogdar och styrelserepresentanten innan det når styrelsen.

Allmänningarna

Under året har ett antal farliga träd tagits ner. Ett farligt träd är ett träd som med stor sannolikhet kan fall över väg eller stig där det passerar många personer. Styrelsen beslutar om nertagning i varje enskilt fall genom att konsultera Magnus Söderberg eller annan sakkunnig expertis. Normalt sett så tar Magnus Söderberg sedan ner de träd som behövs, men det händer emellanåt att även andra entreprenörer anlitas.

Styrelsen har hanterat ett stort antal ansökningar om att få placera del av avloppsanläggningar på föreningens mark. Det är mycket positivt att vi installerar godkända avlopp på ön och styrelsen har ställt sig positiv till i stort sett alla ansökningar.

Avloppsanläggningar som godkänts av föreningen, och där delar av anläggningen är placerade på föreningens mark har villkorats med att upprätta ett servitut mot föreningen inom ett år efter det datum då anläggningen tagits i bruk.

Brygganläggningar på fastlandet

Som vi informerat om i flera styrelseprotokoll, så håller Värmdö kommun på att inventera båtverksamheter inom kommunen. Återlöga och Varvet har blivit och identifierade som anläggningar där det bedrivs båtverksamhet, liknade kommersiella marinor eller renodlade båtklubbar. Det genomfördes ett platsbesök med kommunen på Återlöga. Trots att kommunen kunde konstatera att det inte rörde sig om en kommersiell marina eller en renodlad båtklubb, så beslutades att våra brygganläggningar var att betrakta som båtverksamhet och därmed också en potentiellt miljöfarlig verksamhet. Då det också behövs en verksamhetsutövare, bestämdes att det är Södra Lagnö Tomtägarförening. Eftersom våra bryggplatser är kopplade till respektive fastighet via avtalsservitut, så valde styrelsen att överklaga beslutet till Länsstyrelsen. Förutsättningarna för Återlöga/Varvet är att betrakta som ganska unik varför Värmdö kommun haft svårt att bereda ärendet. Som vanligt, blir frågor som berör vår ö lätt av principiell natur, varför vi måste driva vissa ärenden juridiskt för att få prejudikat att förhålla oss till. Styrelsen kommer på årsmötet i detalj gå igenom ärendet.

Styrelsens verksamhetsberättelse 2025*

* Verksamhetsberättelsen sträcker sig från årsmötet 28/4 2025 till årsmötet 23/4 2026

Vägar och stigar

Under verksamhetsåret 2025 har det genomförts två beställningar av grus. Under våren och en last inför höststädningen i september. Förbättring av vägar har skett i byalag 3, 4 och 6. Goda resultat och en klar förbättring av vägar och dikning. Tack till alla byalag som genomfört ett bra och långsiktigt arbete.

Det visade sig att några av de depåer som användes under 2025 inte var optimala. Inför 2026 genomför styrelsen en översyn av depåer och inventering av vägförbättringar inför nya leveranser.

Naturvård Kulturlandskapet

Arbetet med att öppna upp och återställa tidigare betesmarker på Skaten har fortskridit enligt det rådgivningsbrev vi fick i samband med Länsstyrelsens besök 2022. Arbetet utförs ideellt och har involverat fällning av träd, borttagning av sly och hantering av stormfällda träd. Länsstyrelsen har besiktigat området och är nöjda med det utförda arbetet.

I viss utsträckning försöker vi återskapa landskapet från 1950-talet. På ön har det under 2025 betat 3 kalvar. Kalvarna har varit effektiva men också selektiva i sitt betande. De är ett uppskattat inslag som fyller både en social funktion och bidrar med näring till marken genom sin närvaro. Alla kalvar lämnade ön i oktober.

Om någon inom föreningen känner ett intresse för att engagera sig i dessa områden, eller har nya idéer för hur vi kan fortsätta att utveckla vårt arbete med natur- och landsbygdsutveckling, uppmanar vi er varmt att höra av er. Vi ser fram emot att välkomna nya medlemmar i gruppen och tillsammans fortsätta vårt viktiga arbete.

Styrelsens verksamhetsberättelse 2025*

* Verksamhetsberättelsen sträcker sig från årsmötet 28/4 2025 till årsmötet 23/4 2026

Viltvård

Precis som 2024 blev 2025 ett lugnt år för viltvården, inga rapporter om skadade eller döda djur. Bävern har "arbetat" vidare på Skaten och även varit uppe på några strandtomter och fällt sly och träd där också. Vi har under året inte haft några stationära älgar på ön men ett flertal som haft ön som mellanstopp på vandringar mellan Ingarö, Värmdö och Lemshaga. Isläget i år har gjort att vi haft mycket klövvilt och framförallt räv som vandrat över isen. Det har vi sett genom synobservationer och spår i snön. Tyvärr har rävar med skabb även detta år syns till på Ingarösidan, varför vi i viltvårdsgruppen vill få information om det syns skabbrävar på ön. Under vintern har vi inte sett något årskid av rådjur, så överlevnadsgraden för rådjurskid verkar varit ännu lägre än förra året, som vi då såg som ett bottenrekord. Grävlinnsbeståndet verkar ligga på samma låga nivå som senaste åren, flera av de tidigare kända gryten saknar djur, men det kan bero på att nya gryt nu finns på tomtmarker. Populationen av harar verkar ha fortsatt öka från förra året, många synobservationer på isen i vinter.

Saltstenar för klövvilt finns på flera platser på ön, och dessa kommer vid behov bytas ut. De finns på Skaten, i fårhagen vid dansbanan, nedanför sydsidan på Lagnöhuvud och på 1:115 i alsnåret. De på Skaten och i fårhagen vid dansbanan tas bort om fårgruppen kommer hålla en djurgrupp där även kommande sommar. Ingen stödutfodring har heller gjorts den gångna vintern. Vad gäller jakt har vi vid ett par tillfällen varit ute, men inget djur är fällt, då vi inte ser att populationen är tillräckligt stor för jakt i dagsläget. Slutligen ett stort tack till alla boende på ön som hört av sig, ställt frågor och rapporterat händelser kring viltet på ön.

Fiskevård

Planen för 2025 var att plantera ut gös och havsöring. Havsöring utsättningen gick enligt plan men tyvärr fanns det inga gösyngel att få tag på.

Myndigheternas beslut av avskjutning av skarv och foliering har varit positiv och vi ser en mindre population av skarv i vårt område vilket är positivt för tidigare och framtida utsättningar av gös, gädda, havsöring och den naturliga populationen av abborre. På ett föredrag av Martin Falklind (Se gärna Fiskarnas rike SVT) och där bekräftas att de utdragna trålgränserna för strömming redan börjat ge positivt resultat vilket gynnar beståndet av strömming och även ger predatorer (större fisk och säl) mat. Även dioxiner och kvicksilverhalter i skärgården minskar. Tyvärr ökar det med spigg vilket innebär att slemalger ökar och syrebrist i bottarna.

Vi vill också uppmärksamma alla på ön att vara uppmärksamma på nätfiskare som inte tillhör Södra Lagnö. Vill ni inte avvisa personer själva som inte har fiskerätt för nätfiske kontakta Kustbevakningen eller någon i fiskevårdsgruppen, Jocke Lehnström 070-572 69 96 eller Göran Gustafsson 070-516 81 16. Om ni lägger själva lägger nät, så använd inte mindre maskor än 50 mm så de gösar vi planterade ut 2023 simmar igenom. De börjar växa till sig så det vore trist om någon tar upp dem. Minimimåttet på gös är 40 cm och om allt gått bra så kan de största vara ca 30 cm idag och till nästa höst borde vi kunna sportfiska och ta upp enstaka matfiskar..

Styrelsens verksamhetsberättelse 2025*

* Verksamhetsberättelsen sträcker sig från årsmötet 28/4 2025 till årsmötet 23/4 2026

Badberget

Inga åtgärder var planerade.

Sandviken

Första lördagen i juni 2025 genomfördes den årliga extra frivilliga vårstaddagen för byalag 6 och 7. Många fastigheter var representerade. Vi rensade bort tång och skräp vid strandkanten. Badflotten sjösattes också. Efter städningen var det korvgrillning vilket uppskattades mycket.

Dansbanan

I samband med årsmötet så bildades en arbetsgrupp med syfte att titta på underhållsbehov och ta fram ett förslag på taklösning. Arbetsgruppen har ett fysiskt möte och en hel del mailkonversation. Förutom att det nu finns förslag på taklösning, så behöver sannolikt även trallen att bytas. Förslag kommer att presenteras i samband med punkten Dansbanan i Verksamhetsplan 2026.

Midsommar

Ansvar och genomförande av de olika uppgifterna på midsommar, som respektive byalag hade ansvar för fungerade mycket bra. Öns sedvanliga midsommarfirande genomfördes traditionsenligt med utsmyckning och dans runt midsommarstången. Senare på kvällen blev det disco vid dansbanan, där musiken sköttes av DJ Samuel.

Återlöga

Städdag genomfördes enligt gängse rutin och gräsytor klipptes, trailers och båtar som låg olämpligt till ställdes undan för att göra plats för mer parkeringsplatser. Ett antal Y-bommar har lagats och vi gick ut med ett Upprop om "övergivna" båtar och att dessa ska omhändertas, mer information finns under Kapitel "Allmänningar" ovan.

Varvet

Inget att rapportera.

Hemsida

Hemsidan har under föregående verksamhetsår inte genomgått några förändringar. Vi har heller inte haft några kända driftstörningar.

Styrelsens verksamhetsberättelse 2025*

* Verksamhetsberättelsen sträcker sig från årsmötet 28/4 2025 till årsmötet 23/4 2026

Hjärtstartare

Underhåll i form av elektrobyte och funktionskontroll av föreningens två hjärtstartare genomfördes.

Ny skylt uppsatt vid hjärtstartaren vid Sandviken.

Ekonomi

Räkenskapsåret för föreningen är kalenderår och avser perioden 2025-01-01 – 2025-12-31.

Utfallet för 2025 blev ett underskott på -230 431 kr, att jämföra med ett budgeterat underskott på -356 000 kr. Utfallet förklaras till största delen av att den planerade renoveringen av dansbanan inte hann påbörjas.